

01.02.2021

Asia/15

§ 87

Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite vapaaehtoisen pyörärekisterin perustamisesta Helsinkiin

HEL 2020-010634 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Tomi Sevanderin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite
- 2 Kaupunkiympäristön toimialan lausunto 18.12.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Ville Jalovaara ja 5 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinkiin perustetaan vapaaehtoinen sähköinen pyörärekisteri ja tiedustellaan pääkaupunkiseudun kuntien kiinnostusta osallistua hankkeeseen.

Kaupunginhallituksen 2.11.2020 hyväksymän Pyöräliikenteen kehittämissohjelman 2020-2025 päätavoite on, että Helsinki on kaikenikäisille sopiva ympärivuotinen pyöräilykaupunki. Ohjelmalla pyritään nostamaan pyöräliikenteen kulkumuoto-osuus vähintään 20 %:iin vuoteen 2035 mennessä. Päätavoitteelle on asetettu viisi alatavoitetta, joista neljäs koskee pyöräpysäköintiä ja palveluita: ”Pyöräpysäköintipaikkojen

ja -palveluiden määrä vastaa kysyntää ja ne ovat laadukkaita.” Tällä pyritään mm. ennaltaehkäisemään pyörävarkauksia julkisilla paikoilla.

On tärkeä tiedostaa, että pyörävarkaudet ovat valitettavan yleisiä myös ns. pyöräilyn mallikaupungeissa, kuten Amsterdamissa ja Kööpenhaminassa, vaikka kyseisissä kaupungeissa on käytössä rekisteri- ja muita palveluja. Pyörävarkauksien ennaltaehkäiseminen edellyttää laajan keinovalikoiman hyödyntämistä. Mahdollisen pyörärekisterin lisäksi pyörävarkauksien ennaltaehkäisemiseksi tulee panostaa pyöräliikenteen kehittämissuunnitelman mukaisesti pyöräpysäköintipaikkojen ja -palvelujen laatuun ja määrään, jotka pitävät sisällään mm. valvottuja pyöräpysäköintilaitoksia.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristön toimialan lausunto. Kaupunginhallituksen vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite
- 2 Kaupunkiympäristön toimialan lausunto 18.12.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala 18.12.2020

HEL 2020-010634 T 00 00 03

Kaupunkiympäristön toimiala antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingissä on määrätietoisesti tutkittuun tietoon perustuen ja kansainvälisesti parhaaksi todetuilla käytännöillä kehitetty pyöräliikennettä vuodesta 2012, jolloin kantakaupungin pyöräliikenteen tavoiteverkko hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa. Pyöräliikenteen kehittämisen nykytilannetta ja tavoitteiden tarkoituksenmukaisuutta tarkistettiin pyöräliikenteen kehittämisohjelma 2020-2025:ssa, joka hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 2.11.2020. Kehittämisohjelman päätavoite on, että Helsinki on kaiken ikäisille sopiva ympärivuotinen pyöräilykaupunki -pyöräliikenteen kulkutapaosuus on vähintään 20 % vuoteen 2035 mennessä. Päätavoitteelle on asetettu viisi alatavoitetta, joista neljäs käsittelee pyöräpysäköintiä - ja palveluita: "Pyöräpysäköintipaikkojen ja -palveluiden määrä vastaa kysyntää ja ne ovat laadukkaita." Tällä pyritään entistä enemmän kehittämään mm. julkisten alueiden pyöräpysäköintiä pyörävarkauksia ennaltaehkäisevällä tavalla. Keskeisiä keinoja ovat pyörien runkolukitusmahdollisuus ja alueiden tehostettu valvonta. Muitakin keinoja pyörävarkauksien ennalta ehkäisemiseksi on syytä pohtia.

Mahdollisen pyörärekisterin lisäksi pyörävarkauksien ennaltaehkäisemiseksi tulee panostaa pyöräliikenteen kehittämisohjelman mukaisesti pyöräpysäköintipaikkojen ja -palvelujen laatuun ja määrään, jotka pitävät sisällään mm. valvottuja pyöräpysäköintilaitoksia. On myös tärkeä tiedostaa, että pyörävarkaudet ovat valitettavan yleisiä myös maailman parhaissa pyöräilykaupungeissa, kuten Amsterdamissa ja Kööpenhaminassa. Tämä siitakin huolimatta, että kyseisissä kaupungeissa on rekisteri- ja muita palveluja käytössä. Pyörävarkauksien ennaltaehkäiseminen edellyttää näin ollen laajan keinovalikoiman hyödyntämistä.

Valtuustoaloite

"Vapaaehtoinen pyörärekisteri Helsinkiin pyörävarkauksien ennaltaehkäisemiseksi

Helsinki on investoinut viime vuosina merkittävästi pyöräverkon kehittämiseen. Pyörän käyttö liikkumismuotona ei ole kuitenkaan täysin tavoitteiden mukaan lisääntynyt. Tähän vaikuttaa monet syyt. Vuonna 2018 tehdyssä pyöräilybarometrissa ilmeni, että pelko pyörän varastamisesta ja ilkeilyistä oli Helsingissä yksi merkittävä peruste olla käyttämättä pyörää. Barometrissa toivottiin pyörien ja niiden pysäköintipaikkojen parempaa suojaamista ilkeilyiltä ja varkauksilta. Helsingin pyörien pysäköinnin vuosien 2014-2018 kehittämisohjelmassa todettiin myös, että pyörävarkaudet hidastavat pyöräilyn suosion lisääntymistä.

Alkuvuoden 2020 tilastot osoittavat, että poliisille ilmoitetut pyörävarkaudet ovat lisääntyneet merkittävästi Helsingissä. Ajanjaksolla 1.1.-12.7.2020 Helsingissä varastettiin 2082 polkupyörää. Määrä oli 267

suurempi kuin vastaavana ajanjaksona vuonna 2019. Koska poliisin resurssit ovat rajalliset, valvottujen pysäköintipaikkojen ja turvalukkojen rinnalle tarvitaan uusia keinoja pyörävarkauksien ennalta ehkäisemiseksi.

Useissa kaupungeissa maailmalla on saatu hyviä kokemuksia vapaaehtoisesta polkupyörärekisteristä. Rekisteri on käytössä esimerkiksi Kanadan Vancouverissa, josta voidaan ottaa mallia Helsinkiin. Pyörän omistaja syöttää rekisteriin pyörän runkonumeron ja muut tunnistetiedot. Pyörän voi varustaa esimerkiksi pyöräliikkeistä saatavalla rekisteröinnistä kertovalla tarralla. Jos pyörä anastetaan, omistaja ilmoittaa varkaudesta poliisin ohella rekisteriin.

Rekisteri ennaltaehkäisee varkauksia, koska se vaikeuttaa anastetun pyörän myyntiä. Jos pyörä löydetään, rekisteröinti helpottaa sen palauttamista oikealle omistajalle. Ehdotan valtuustoaloitteella, että Helsinkiin perustetaan vapaaehtoinen sähköinen pyörärekisteri ja tiedustellaan pääkaupunkiseudun kuntien kiinnostusta lähteä mukaan hankkeeseen."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristön toimialaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 21.12.2020 mennessä.

Lisätiedot

Oskari Kaupinmäki, liikennesuunnittelija, puhelin: 310 22589
oskari.kaupinmaki(a)hel.fi